

ropeu. En conclusió, quedem en dubte entre les dues modalitats de l'explicació pre-romana. I en espera de més estudis per part de bascolegs més convalidats que jo.

Resta un detall fonètic. Si *SORIKOTT-* era una formació indoeuropea ¿per què no s'hi fa la síncope de la vocal interna en romànic? De fet hem vist que els casos de *sergot*, *sirgot* són nombrosos avui, i ja en Al-coatí. Però per què no en tots? Reconec que no s'acaba de veure clar, i només hi veig dues explicacions, que no em satisfan ben bé l'una ni l'altra: 1) que hi vagi conviure, fins després de l'època visigòtica, un més curt *SORIK-*, sense *-OTT*, que va travar la síncope en el derivat més llarg; 2) que el caràcter, més tardà, d'una formació basca en *-ikot* en sigui causa. Doncs, seria un altre argument en suport de la teoria indobasca. No decisiu perquè podia bastar la simbiosi romano-basca en el món pastoral, per fer aquest efecte.

DERIV.: *Serigoter(o)* Morvedre (supra). *Serigotós* (Galmés, *AlcM*), *sorigotós*, Escrig. *Sèrum*, manlleu del llatí; *serós* adj.; com hem vist supra aquest cultisme ja era usual entre anatòmics el 1575, mentre no usaven el primitiu, car aquell mateix passatge porta «lo humor ruhí que's diu *serum*», en qualitat de mot llatí, intercalat; *serositat*.

1 NCL. I, 173.13, 19. He posat entre [] dobles el mot afegit al marge, en el ms., que és del S. xv. Entre [] simples el primer cop, perquè falta en un (o tots dos?), com consta en l'ed. d'*AnalSaTarr*. xxii, 173.13: en tot cas caldria suplir-l'hi: car, com indica el P. Batllori, l'original llatí d'Arnau porta «butirum specialiter et serum». I de tota manera *seriguot* consta la segona vegada en els mss. — 2 *Barbades* són les voltes penoses que ha de fer el llaurador per no topiar amb rocs: hi ha joc de mots amb *berbetjar* 'anar de berbes, jugant verbalment, lluint l'enginy', *Folk. Men.* I, 146n. *AlcM* explica que distingeixen tres classes de xerigot: el *RAI*, més dolent, el *micós*, que és el més elaborat, i el *serigot* verjo, que no s'hi ha fet res (fora de formatjar), que també en diuen *serigot melsís*: aquest és, com si diguéssim, l'acabat de munyir, i aquí hi ha un testimoni addicional a afegir a *molsís* (*MUNYIR*), no recollit per cap lèxic, i aplicable per la corrent diferenciació de la *o* amb una *l* o una *y* de la mateixa síl·laba: *polpís* > *palpís*, *clatell*, *plourà* > *plaurà*, *Puigpalter*, *altrança* etc. — 3 En mossàrab la -c- llatina intervocàlica es conservava normalment sorda. Però tinguem en compte que l'àrab moltes vegades (i fins la major part) transcrivía la -c- romànica com *q* i no pas *k*, i la *q* sovint era oïda com una *g* profunda per la gent romànica fent-ne *g*; altres cops transcrivien *k*; doncs no prenguem la discrepància entre la -g- de *soligot* i la *k* de l'arag. *sari-cueta*, bc. *zirikot*, com un argument contra el mossarabisme. Hi ha un mot val. *sabolicòt* que m'intriga per la seva gran semblança amb *soligot*, i aquest conservaria la -k- sorda. Però és una qüestió ben dubtosa, perquè el sentit és ben diferent: només el coneixem per Escrig (1851), que porta sovint mots

ben coneguts de la seva zona de Llúria: «amasijo, la porción de harina amasada para hacer pan», sentit bastant llunyà del de 'xerigot': més aviat ens fa pensar en el cast. *sobar* 'masegar', 'pastar': doncs, metàtesi de **sobalicot*? És clar que hi podria haver encruament amb un **solicot* 'xerigot' del mossàrab de Llúria, que expliqués aqueixa estranya sufixació. ¿Es tractaria potser d'alguna pasta de pa millorat amb ingredient formatjat, o ensaïmat, com l'ensaïmada mallorquina? Tot plegat resta massa hipotètic per poder-hi donar gaire valor. Però convindria cercar més què hi ha d'això. — 4 Corregim en aquest, v, 329b33 la pertorbadora err. tip. *no es imposible*, traient *no*. — 5 Hi afegeixo altres coses, sense entrar-hi a fons ni desentranyar certs detalls que ja veig discutibles, perquè aquí tractem més de *xerigot* que del seu afí luso-castellà. El prussià ant. *suris* 'formatge' no sols figura en l'arcaic glossari d'Elbing (688) sinó, ja reduït a *sur*, en la fase posterior, documentada pel glossari de Grunau (n.º 60); cf. Pok., *IEW*, 1039. Als mots d'aquest grup es pot afegir potser el tadjik *šir* 'llet' (Oranski, *Vvedenie v iransk. Fil.*, 246). I això sembla que arribava fins a l'Ilíri, judicant per indicis albanesos: l'albanès, però, presenta un estat fonètic tan evolucionat, que, com sol passar, tot hi resta ambivalent. Avui en albanès 'xerigot' («molken») es diu *hiřa*, amb una *b-* que suposa netament *s-*, però la *i* té un passat ambigu: Gustav Meyer vacilla entre tres bases fonèticament possibles: **SURĀ*, **SURNĀ* o **SERNĀ* (*Alban. Studien* III, 43; *Alb. Etym. Wb.*, § 152). En rus el 'xerigot' es diu *sývorotka*, que bé sembla un derivat o compost de *syr* 'formatge' (metàt. d'un deriv. **sýrovotka*? o *syr*+*x*?). L'arrel *SER/SOR-* 'fluir', d'on prové el grup *serum*/*òpog*/*sarab*, potser tenia altres amplificacions en indoairani: com *SERG-*, d'on imagino que ve el scr. *srjāti* i avèst. *baraz-/baršta* 'deixar anar', *pairi-baraz-* 'colar, filtrar' (cf. Reichelt, *Awest. Elembzsch.*, 509 i § 199). — 6 Palay diu que és «petit-lait aigre», i ho accentua estranyament en la *i*: *chenìgou*, *senìgou*. Però això deu ser ser accentuació errònia?: -*ou* és el resultat de -*ONE* en aquestes valls; Lespy-R. no hi posa accent, però coincideix amb *chinglou* i els altres mots en -*ONE*; el gloss. dels «Tros Causits de Pouesie e de Prose a l'usage de les Ecoles Primàries» de Camelat, Pau, 1946, ens treu de dubtes, accentuant la *ou*. La -*n-* deu ser deguda també a una contaminació, potser la del bearn. *chin* 'petit' (cf. el nom fr. *petit-lait*) o *chingarre* «trop cuit». Tanmateix també deu haver existit l'accentuació que suposa Palay, tenint en compte l'*ALGc*, que ha recollit *šeniy* a Biele d'Ossau: deu ser doncs un cas de la reculada d'accent, que no és cosa sense ex., en mots en -*ONEM*, en aquells parlars gascons que eliminen la -*N*; altrament el nostre mot és estrany al gascó també segons aquest mapa (III, 753), on en canvi es troben prolongaments de *SERUM* (a Bearn i Coserans); amb l'excepció extrema de *saigòt* a Labastide-Clairence, la localitat baix-navarresa bilingüe basco-romànica (on els euskeres diuen *gazura*).